

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

-1980-

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2014

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕ & ΕΒΕΑ, κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΙΧΑΛΟΥ,
ΣΤΟ 3ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ 2014»

ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ

«Σας καλωσορίζουμε στο στρατηγικό συνέδριο με θέμα τις Επενδύσεις στην Ελλάδα και την Αναπτυξιακή Προοπτική της ελληνικής οικονομίας. Σας ευχαριστούμε θερμά που τιμάτε με τη συμμετοχή σας και τη φειτηνή διοργάνωση.

Πιστεύουμε ότι θέμα αυτού του συνεδρίου δεν θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρο. Μετά από 6 χρόνια ύφεσης, η ελληνική οικονομία βρίσκεται ένα βήμα πριν την επιστροφή σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης. Σύμφωνα με το προσχέδιο προϋπολογισμού, αλλά και με τις προβλέψεις που ανακοίνωσε χθες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2015 προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ της τάξης του 2,9%.

Γνωρίζουμε ωστόσο καλά, το γνωρίζει σίγουρα η αγορά αλλά και ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, ότι η ελληνική οικονομία παραμένει σε εύθραυστη κατάσταση. Είμαστε σε ένα εξαιρετικά κρίσιμο σημείο, στο οποίο δεν δικαιολογείται κανένας εφησυχασμός. Αντίθετα, η παραμικρή αστοχία μπορεί να ανοίξει ένα νέο κύκλο αστάθειας, θέτοντας σε κίνδυνο τα όσα θετικά έχουν γίνει ως τώρα.

Οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων οδηγούν σε ένα βασικό συμπέρασμα: όσο κι αν αναγνωρίζεται η προσπάθεια των τελευταίων ετών, ούτε οι δανειστές μας, ούτε οι αγορές ούτε η διεθνής επενδυτική κοινότητα φαίνονται να έχουν πειστεί για τη συνέχισή της, μετά το τέλος του μνημονίου. Δεν έχουν πειστεί, με άλλα λόγια, για την ικανότητα ή τη βούληση του πολιτικού συστήματος να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών και την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, χωρίς τη στενή επιτήρηση της τρόικας.

Αυτή η δυσπιστία προκαλείται σε μεγάλο βαθμό και από το κλίμα που έχει αρχίσει να καλλιεργείται στο εσωτερικό της χώρας. Παρουσιάζοντας το τέλος του μνημονίου ως ένα είδος «εθνικής απελευθέρωσης» που θα μας επιτρέψει να γυρίσουμε στην προ κρίσης κανονικότητα: σε μια εποχή όπου το κράτος μπορεί να υπόσχεται και να μοιράζει χρήματα, τα οποία η χώρα αδυνατεί να παράγει.

Αυτή η ρητορική δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Πρώτον, γιατί η Ελλάδα θα χρειαστεί θετικές αξιολογήσεις και υψηλό βαθμό αξιοπιστίας, προκειμένου να απευθυνθεί ξανά στις αγορές. Κι αυτό διασφαλίζεται μόνο

μέσα από μια υπεύθυνη δημοσιονομική πολιτική και τη συστηματική προώθηση των μεταρρυθμίσεων.

Δεύτερον και κυριότερο: για να αποκατασταθεί το βιοτικό επίπεδο των πολιτών, η Ελλάδα θα πρέπει να παράγει περισσότερο εθνικό πλούτο. Να παράγει πόρους, τους οποίους θα μπορέσει να αναδιανείμει στην κοινωνία χωρίς να οδηγηθεί ξανά στη δίνη των ελλειμμάτων.

Ο πλούτος αυτός θα δημιουργηθεί μόνο μέσα από την ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα. Με την προσέλκυση νέων εγχώριων και ξένων επενδύσεων, σε τομείς οι οποίοι αξιοποιούν τα πλεονεκτήματα της χώρας και παράγουν υψηλή προστιθέμενη αξία για την οικονομία.

Εάν δεν συνειδητοποιήσουμε αυτή την αναγκαιότητα στην πράξη και όχι στα λόγια, το στοίχημα της ανάκαμψης θα χαθεί.

Για να έχουμε ανάπτυξη, ευκαιρίες δουλειάς και καλύτερα εισοδήματα, δεν αρκούν οι διαπιστώσεις και τα ευχολόγια. Χρειάζονται και οι κατάλληλες παρεμβάσεις.

Για να ενεργοποιηθεί ξανά ο παραγωγικός μηχανισμός της οικονομίας, χρειάζονται ισχυρά φορολογικά κίνητρα και εργαλεία ρευστότητας. Για να υπάρξουν νέες θέσεις εργασίας χρειάζονται νέες ιδιωτικές επενδύσεις. Κι αυτές με τη σειρά τους, χρειάζονται ένα σταθερό και ευνοϊκό περιβάλλον. Και όχι συνθήκες κινούμενης άμμου.

Για να υπάρξει αποκατάσταση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα, χρειάζονται βιώσιμες επιχειρήσεις, οι οποίες θα τους καταβάλλουν. Για να υπάρξουν δημόσια έσοδα που θα χρηματοδοτήσουν την κοινωνική πολιτική, χρειάζεται μια υγιής οικονομική δραστηριότητα.

Για να φορολογηθούν κέρδη, θα πρέπει πρώτα να δημιουργηθούν. Θα πρέπει το κράτος να επιτρέψει να δημιουργηθούν, αντί να ενοχοποιεί την ίδια την έννοια της κερδοφορίας.

Είναι αλήθεια ότι στη διάρκεια του τελευταίου δωδεκάμηνου υπήρξαν και θετικές παρεμβάσεις, οι οποίες βελτιώνουν αισθητά το επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα. Πρόκειται για παρεμβάσεις οι οποίες ενσωματώνουν σε μεγάλο βαθμό προτάσεις και αιτήματα της Επιμελητηριακής Κοινότητας. Και επιβεβαιώνουν την ουσιαστική σημασία του διαλόγου και της συνεργασίας της Πολιτείας με τους φορείς της Επιχειρηματικότητας.

Στις πρόσφατες θετικές εξελίξεις θα συμπεριλάβω την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου για τα Logistics, ενός κλάδου που μπορεί να προσελκύσει σημαντικές διεθνείς επενδύσεις στα επόμενα χρόνια.

Θα αναφέρω επίσης:

- τη νομοθετική πρωτοβουλία για τη διευκόλυνση του εξαγωγικού εμπορίου και την απλοποίηση των προ τελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών.
- Τις νέες ηλεκτρονικές διαδικασίες για εγγραφή στο ΓΕΜΗ, κατάθεση εμπορικού σήματος και κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας.
- Τη δημιουργία νέας πλατφόρμας για τις δημόσιες συμβάσεις

Όλες αυτές οι παρεμβάσεις κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και ελπίζουμε ότι θα εφαρμοστούν αποτελεσματικά στην πράξη.

Η περαιτέρω βελτίωση της θέσης της Ελλάδας στη διεθνή κατάταξη Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας, είναι μια αποτύπωση της προόδου που έχει επιτευχθεί. Κανείς δεν παραγνωρίζει το γεγονός ότι από το 2012 ως σήμερα, η χώρα μας έχει ανέβει στη συνολική κατάταξη κατά 40 περίπου θέσεις.

Όμως, για να προσελκυσθούν τα κεφάλαια και οι επενδύσεις που έχει ανάγκη η οικονομία μας στα επόμενα χρόνια, δεν αρκεί μια θέση στη μέση του πίνακα. Η Ελλάδα πρέπει να προσεγγίσει την κορυφή, ως επενδυτικός προορισμός.

Κι αυτός ο στόχος απαιτεί ακόμη πολλή δουλειά. Δουλειά που πρέπει να επικεντρωθεί σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας.

Ο πρώτος δεν μπορεί παρά να αφορά τη **ρευστότητα και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση**.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι οι συστημικές ελληνικές τράπεζες πέρασαν με επιτυχία τα stress tests της ΕΚΤ, χωρίς μάλιστα να χρειάζονται κεφάλαια από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ωστόσο, η πρόσβαση σε κεφάλαια από το τραπεζικό σύστημα παραμένει δύσκολη, ενώ το κόστος δανεισμού εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα υψηλό. Το συνολικό χαρτοφυλάκιο των δανείων σε επιχειρήσεις από τις ελληνικές τράπεζες συνέχισε να συρρικνώνεται κατά τη διάρκεια του έτους. Τα περισσότερα αιτήματα δανεισμού, ειδικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων απορρίπτονται.

Ακόμη και για τα αιτήματα που εγκρίνονται, ο χρόνος που μεσολαβεί μέχρι την έναρξη των πληρωμών από τις τράπεζες είναι υπερδιπλάσιος σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. Πολύ υψηλότερα σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο παραμένουν και τα επιτόκια για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Από την πλευρά της Πολιτείας έχουν υπάρξει αρκετές κινήσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος: όπως η επιδότηση του επιτοκίου των ενήμερων επιχειρηματικών δανείων, αλλά και η ενεργοποίηση του Αναπτυξιακού Ταμείου με στόχο να αποκαταστήσει σταδιακά τις ελλείψεις χρηματοδότησης μέσω του παραδοσιακού τραπεζικού τομέα.

Επίσης, μέσω της ρύθμισης για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αναμένεται να απελευθερωθούν κεφάλαια για τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Όμως, είναι τώρα σειρά των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να ενισχύσουν δυναμικά την πραγματική οικονομία.

Πρέπει να αρχίσουν ξανά να παρέχουν ρευστότητα και κεφάλαια στην αγορά, με ορθολογικά κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής. Κριτήρια τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη σημερινή πραγματικότητα και στηρίζονται σε συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών παραγόντων.

Αν θέλουμε να μιλάμε για νέες επενδύσεις και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, θα πρέπει να διασφαλίσουμε ευκολότερη και γρήγορη πρόσβαση σε κεφάλαια. Σε αυτή την κατεύθυνση, βεβαίως, θα πρέπει να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα και οι πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.

Το νέο ΕΣΠΑ πρέπει να εστιάσει στην ανάπτυξη περισσότερων, σύγχρονων, ευέλικτων και αποτελεσματικών εργαλείων χρηματοδότησης. Με την περαιτέρω ανάπτυξη μηχανισμών όπως τα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, οι επιχειρηματικοί άγγελοι, τα προγράμματα δανειοδότησης με ευνοϊκούς όρους, τα start-up funds σε τομείς όπως οι νέες τεχνολογίες και η αγροτική παραγωγή κτλ.

Είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στη στήριξη της Μικρομεσαίας Επιχειρηματικότητας, με προγράμματα αλλά και διαδικασίες ένταξης που ανταποκρίνονται στα δεδομένα της εποχής.

Τα 20 δις που έχουν εξασφαλιστεί μέσω του νέου ΕΣΠΑ, σαφώς δεν επαρκούν για να καλύψουν τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας. Εφόσον όμως αξιοποιηθούν σωστά μπορούν να γίνουν ο καταλύτης για την κινητοποίηση πολλαπλάσιων πόρων, από τον ιδιωτικό τομέα.

Εξίσου κρίσιμο παράγοντα για την προσέλκυση και διατήρηση επενδύσεων αποτελεί βεβαίως και η **φορολογία**.

Ως Επιμελητηριακή Κοινότητα, έχουμε τονίσει επανειλημμένα ότι οι σοβαροί επενδυτές, πολύ περισσότερο από τις κρατικές επιδοτήσεις, αναζητούν ένα σταθερό και ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον.

Και δεν θα έρθουν σε μια χώρα η οποία φορολογεί τις επιχειρήσεις δύο και τρεις φορές υψηλότερα σε σύγκριση με ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Κυρίως, δεν θα έρθουν σε μια χώρα όπου η φορολογική νομοθεσία αριθμεί δεκάδες χιλιάδες σελίδες, όπου οι διατάξεις και οι ρυθμίσεις αλλάζουν κάθε τρίμηνο κι όπου χρειάζονται διαδοχικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι, για κάθε νέα ρύθμιση.

Ως προς την ελάφρυνση της φορολογίας, έχουμε δει μέχρι τώρα ενδείξεις των προθέσεων της κυβέρνησης. Ενδείξεις θετικές, όπως η μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης και του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης.

Όμως, σήμερα ζούμε σε εποχή υψηλών ταχυτήτων. Σε εποχή που κάθε χαμένο δευτερόλεπτο μπορεί να φέρει χρόνια πίσω την προσπάθεια ανάκαμψης. Περιμένουμε λοιπόν άμεσες, γενναίες κινήσεις σε δύο κυρίως τομείς:

- Στην καθιέρωση ενιαίου φορολογικού συντελεστή για τα φορολογητέα κέρδη των νομικών προσώπων, στα επίπεδα του 15% όπως έχει δεσμευθεί ο ίδιος ο πρωθυπουργός της χώρας.
- Στη ριζική αναμόρφωση της φορολογίας ακινήτων, η οποία σήμερα λειτουργεί ως τροχοπέδη για τις επενδύσεις στον κλάδο.

Και, βεβαίως, περιμένουμε άμεσα την κατάργηση της παράλογης διάταξης για το χαρακτηρισμό των επενδυτών στο χρηματιστήριο ως επαγγελματιών. Όσο ισχύουν τέτοιου είδους ρυθμίσεις, τους σοβαρούς επενδυτές θα τους βλέπουμε από μακριά.

Υπάρχουν, επίσης, αρκετά μέτωπα στα οποία χρειάζεται περισσότερη και αποφασιστικότερη δράση, εκ μέρους της Πολιτείας.

- Είναι η **εξυγίανση του δημοσίου τομέα**, με την έννοια της ριζικής αναδιάρθρωσης δομών και της καθιέρωσης ενός σοβαρού συστήματος αξιολόγησης και κινήτρων. Με τις τυφλές απολύσεις, η δημόσια διοίκηση δεν αναβαθμίζεται. Αντίθετα, οι καθυστερήσεις, η αναποτελεσματικότητα και η διαφθορά επιδεινώνονται περαιτέρω.
- Είναι η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας **απονομής δικαιοσύνης**
- Είναι η ανάγκη **μείωσης του υψηλού κόστους της ενέργειας**, ειδικά στον τομέα της βιομηχανίας.
- Είναι, επίσης, η ανάγκη **εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας** σε δύο τομείς με μεγάλες δυνατότητες για την προσέλκυση επενδύσεων στα επόμενα χρόνια: πρώτον, στο θέμα της ίδρυσης **μη κρατικών πανεπιστημίων**, με κατάργηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Δεύτερον, η αναθεώρηση του **άρθρου 24** για την προστασία των δασών. Και στους δύο αυτούς τομείς, χρειαζόμαστε επιτέλους ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο,

το οποίο να ανταποκρίνεται στα δεδομένα της εποχής και να αξιοποιεί υπεύθυνα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας. Ας ελπίσουμε ότι η ευκαιρία της προσεχούς συνταγματικής αναθεώρησης δεν θα πάει για μια ακόμη φορά χαμένη.

Τέλος, θα απαιτηθούν από την Πολιτεία στοχευμένες επιμέρους παρεμβάσεις για τη στήριξη εξωστρεφών κλάδων και δραστηριοτήτων, που παρουσιάζουν σημαντικές ευκαιρίες για εγχώριους και ξένους επενδυτές. Εκτός του διαμετακομιστικού εμπορίου και των Logistics, θα αναφέρω την ενέργεια και τις ΑΠΕ, την τυποποίηση και εξαγωγή τροφίμων, την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού, την προσέλκυση επενδύσεων στους τομείς της κλινικής έρευνας και παραγωγής φαρμάκων, κ.ά. Πολλά από αυτά τα θέματα θα τεθούν από τους ομιλητές στις επόμενες ενότητες.

Θα κλείσω αυτή την εισαγωγική ομιλία, επιστρέφοντας στον πιο καθοριστικό αυτή την περίοδο παράγοντα, για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα: τον παράγοντα που λέγεται **διεθνής αξιοπιστία και πολιτική σταθερότητα**.

Και για να εξηγήσουμε: πολιτική σταθερότητα δεν σημαίνει να μη γίνονται εκλογές. Σημαίνει να υπάρχει από όλα τα κόμματα εξουσίας ο βαθμός υπευθυνότητας και σοβαρότητας που επιβάλουν οι καιροί και οι περιστάσεις. Σημαίνει να έχει εξασφαλιστεί ένα μίνιμουμ συναίνεσης, σε σχέση με θεμελιώδη ζητήματα:

- ότι η θέση της Ελλάδας είναι εντός και όχι εκτός του ευρώ
- ότι θα ήταν καταστροφικό να επιτρέψουμε ξανά τη διόγκωση των ελλειμμάτων και ένα νέο δημοσιονομικό εκτροχιασμό.
- ότι η αναγκαία αποκατάσταση του κοινωνικού ιστού δεν μπορεί να γίνει μέσα από την αναδιανομή ανύπαρκτων πόρων. Αντίθετα, απαιτεί τη δημιουργία νέου εθνικού πλούτου, με αιχμή έναν ανταγωνιστικό ιδιωτικό τομέα και με κεφάλαια που κάποιος επενδυτές – κυρίως από το εξωτερικό – θα πρέπει να εμπιστευθούν στη χώρα.

Πρέπει να έχουμε συμφωνήσει ότι η επιχειρηματικότητα και η ιδιωτική πρωτοβουλία είναι προϋποθέσεις για οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική πολιτική. Και όχι εκ φύσεως εχθροί της κοινωνίας.

Για να υπάρξουν επενδύσεις και αναπτυξιακή προοπτική στη χώρα, **πρέπει να διασφαλίσουμε ότι στο επόμενο διάστημα η Ελλάδα θα συνεχίσει να βαδίζει σε σταθερό έδαφος. Με συνθήκες οι οποίες εμπνέουν ασφάλεια και ευνοούν την υλοποίηση νέων σχεδίων, τη δημιουργία ευκαιριών.**

Αν το πολιτικό σύστημα θέλει να υπηρετήσει το συμφέρον του τόπου και να αποκαταστήσει ένα μέρος της αξιοπιστίας του, θα πρέπει να στραφεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις και οι φορείς εκπροσώπησής τους, θα συνεχίσουν να δίνουν τη μάχη από την πρώτη γραμμή. Θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε, να συμμετέχουμε και να διατυπώνουμε συγκεκριμένες προτάσεις, με στόχο την εφαρμογή ενός νέου, υγιούς και βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης για τη χώρα μας».